

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/4 an 5 cor., 1/2 an 10 cor., 1 an 20 cor. Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/4 an 7 cor., 1/2 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond, prima dată 14 bani, a doua oară 12 bani, a treia oară 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplacei Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

În România abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol Schuler, București, str. Doamnei 28, etajul I.

Epistole nefracate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weisz Bernat „La loterie”.

TRIBUNA

Armata.

În parlamentul maghiar se continuă obstrucția. Opoziția pretinde sus și tare: Comandă maghiară, steag și emblema maghiară, ofițeri maghiari pentru regimentele maghiare.

Acum vin Maghiarii și în gură mare pretind introducerea spiritului național în armată. Pretind adică, să se înființeze regimente maghiare, cu comandă maghiară, cu steag, emblema și spirit patriotic maghiar.

Pretensiunile maghiare au aparența îndreptățirii.

În sfârșit, prin înființarea de regimente germane, cehe, morave, slovace, polone, maghiare, române, sârbești, rutene, etc., armata numai ar câștiga, de pierdut n'ar perde nimic.

Soldatii nu ar merge ca la spânzurațoare la miliție, nu s'ar fi supuși la batjocura străinilor, cari nu le pricep limba, și îi brutalizează până la desperare cu comanda în limba străină, pe care neînțelegându-o, trebuie să o învețe ca un papagal.

Pe lângă și în legătură cu limba, s'ar putea dezvoltă sentimentul național, ar fi respectată legea, obiceiurile, sărbătorile. Cu mult mai veseli și mai devotați ar servi soldații toți. Doine naționale ar răsună, coruri s'ar forma prin căsărmi și iubirea de patrie și tron potențat s'ar înrădăcina în inima fiecărui soldat, petrecându-și alături și în companie cu cei de un neam și de o lege cu el anii grei de serviciu.

N'ar simți tristetea străinătății, care atât de urgentă îi face miliția.

Pentru superiori, pentru ofițeri, pe lângă limba regimentelor naționaliste s'ar putea apoi stabili și introduce ca obligatorie și pentru mai departe limba comandei superioare unitare. Corpul ofițeresc, crescut fiind în institute militare și dedicându-se carierei militare, fără nici o greutate poate să susțină unitatea comandii supreme, care cu eseu-tiva din partea soldaților de rind nimic nu are de a face.

Soldatul de rind și așa nu poate învăța limba străinului. Chiar cuvintele de comandă le învață cu o fenomenală schimonosire și întortochiare. Nu ar fi cu mult mai ușor și mai practic, ca pentru soldații de rind comanda să se facă în limba lor maternă.

Din toate punctele de vedere o astfel de organizare a armatei ar fi cu mult superioară mecanismului de astăzi.

De aceea am spus mai sus, că pretențiunile Maghiarilor sunt juste, dar numai la aparență.

Pentru că Maghiarii nu pretind înființarea de regimente cu comandă maghiară, ofițeri și steag maghiar numai pentru cetățenii de naționalitate maghiară ai Ungariei, ci pentru toți soldații recrutați din Ungaria.

Interese mari, patriotismul adevărat și devotamentul față de dinastie ne poruncesc să ne unim cu toții sub steagul de luptă, la arme în sentimentul jertfiredei de sine.

Acum vin Maghiarii și în gură mare pretind introducerea spiritului național în armată. Pretind adică, să se înființeze regimente maghiare, cu comandă maghiară, cu steag, emblema și spirit patriotic maghiar.

Pretensiunile maghiare au aparența îndreptățirii.

În sfârșit, prin înființarea de regimente germane, cehe, morave, slovace, polone, maghiare, române, sârbești, rutene, etc., armata numai ar câștiga, de pierdut n'ar perde nimic.

Soldatii nu ar merge ca la spânzurațoare la miliție, nu s'ar fi supuși la batjocura străinilor, cari nu le pricep limba, și îi brutalizează până la desperare cu comanda în limba străină, pe care neînțelegându-o, trebuie să o învețe ca un papagal.

Pe lângă și în legătură cu limba, s'ar putea dezvoltă sentimentul național, ar fi respectată legea, obiceiurile, sărbătorile. Cu mult mai veseli și mai devotați ar servi soldații toți.

Doine naționale ar răsună, coruri s'ar forma prin căsărmi și iubirea de patrie și tron potențat s'ar înrădăcina în inima fiecărui soldat, petrecându-și alături și în companie cu cei de un neam și de o lege cu el anii grei de serviciu.

N'ar simți tristetea străinătății, care atât de urgentă îi face miliția.

Pentru superiori, pentru ofițeri, pe lângă limba regimentelor naționaliste s'ar putea apoi stabili și introduce ca obligatorie și pentru mai departe limba comandei superioare unitare.

Corpul ofițeresc, crescut fiind în institute militare și dedicându-se carierei militare, fără nici o greutate poate să susțină unitatea comandii supreme, care cu eseu-tiva din partea soldaților de rind nimic nu are de a face.

Soldatul de rind și așa nu poate învăța limba străinului. Chiar cuvintele de comandă le învață cu o fenomenală schimonosire și întortochiare.

Nu ar fi cu mult mai ușor și mai practic, ca pentru soldații de rind comanda să se facă în limba lor maternă.

Din toate punctele de vedere o astfel de organizare a armatei ar fi cu mult superioară mecanismului de astăzi.

De aceea am spus mai sus, că pretențiunile Maghiarilor sunt juste, dar numai la aparență.

Pentru că Maghiarii nu pretind înființarea de regimente cu comandă maghiară, ofițeri și steag maghiar numai pentru cetățenii de naționalitate maghiară ai Ungariei, ci pentru toți soldații recrutați din Ungaria.

O astfel de pretențiune, implinită, ar însemna punerea armatei în serviciul maghiarizării sitului.

Ear' aceasta ar duce țeara și tronul de prăpăsie. Este știut, că de înveninate au devenit raporturile dintre naționalitățile Ungariei în urma șovinismului civil urmat de guvernele maghiare. Să ne închipuim acum discuții și certe naționaliste cu baionetele și pușca la îndemână!

Bine și mult să mediteze deci cerurile dătătoare de măsură și politicienii maghiari, cari încă nu și-au pierdut total rezonul, când aud așa numitele »revendicări naționale«, ridicate de opoziția parlamentară.

Introducerea șovinismului maghiar în armată ar însemna o bombă nemiștoare pentru monarhia austro-ungară.

Sibiu, 4 Febr. n. 1903.

Din Austria. Din vorbirile fruntașilor Cehilor tineri cercurile politice conchid, că clubul Cehilor tineri nu va împiedeca rezolvarea pe cale parlamentară a proiectelor, cari sînt de interes pentru stat, îndeosebi a proiectelor pactului.

Conform unui comunicat, comitetul executiv al Cehilor tineri n'a primit demisia lui Pačak, președintele clubului, ci l'au rugat să rămie și pe mai departe în fruntea clubului.

Reformele în Turcia. Puterile europene stăruiesc tot mai mult pe lângă guvernul turcesc pentru introducerea reformelor în provinciile europene. Aceasta apare acum mai nou din presa engleză. Ziarele engleze, dar în special »Daily Telegraph« sfătuștește pe Sultan, să se grăbească cu aplicarea reformelor, de oare ce Anglia s'a asociat cu totul la dorința Austriei, Franței și Rusiei, de a se îmbunătăți situația creștinilor prin reforme administrative.

Comitetul Tarului. Ziarul »Le Rappel« aduce știrea, că Tarul va visita pe regele Italiei și trecând prin Ungaria se va opri în Budapesta, unde se va întâlni cu împăratul și regele nostru. Deși ziarul »Rappel« a primit știrea din Viena și încă din cercuri diplomatice, noi o dăm cu toată rezervă.

Urcarea listei civile. Comitetul financiar a decis a privătoizat în sedința sa de Sâmbătă proiectul despre urcarea listei civile și bugetul pentru susținerea curții.

Mai mulți deputați au fost vorbiți în contra primirii proiectului, Barabás eșă ca mai înainte să se ocupe dem-

nităta de palatin. Pentru susținerea surfi nu votează nici un ban. Sveder-kényt susține, că nu există curte maghiară, de aceea nici nu votează nimic. Părerile vorbitorilor la comita Széll într'o vorbire mai lungă și cere ca să se voteze proiectul pentru urcarea listei civile. Comisiunea în fine votează lista civilă.

Bánffy și reforma electorală. Bánffy continuă a și vîrșea cupa înțelepciunii în revista »Magyar Közélet«. De astă dată se ocupă cu reforma dreptului electoral. Felul, cum și o imaginează, e, se înțelege, analog tuturor reformelor, cu a căror propunere ne-a fericit până acum.

Necesitatea acestei reforme, zice Bánffy, izvorește din varietatea cea mare și mărirea censului actual, în urma căruia o mulțime de cetățeni sînt lipsiți de dreptul electoral. Mai simplu ar fi să se proclamă sufragiul universal, dar — în cazul acesta s'ar clătina influența nașională maghiară în o mulțime de cercuri electorale. De aceea trebuie mai înainte create garanțiile, chemate să asigure păstrarea supremației și eghemoniei maghiare. El nu intră deocamdată în amănunte, ci arată numai marginile. Între cari ar trebui îndeplinită această reformă. — Aceasta ar fi lărgirea dreptului electoral, cu asigurarea necondiționată a supremației maghiare, un cens proporțional, drept de alegere numai pentru cei-și știu perfect vorbi și scris ungurește.

Convențiunea de pescuit între România și Ungaria. Luni s'a încheiat între România și Ungaria convențiunea de pescuit, care pe viitor este chemată să se măsoare în contra estirpării peștilor din Dunăre. Convențiunea a fost subscrisă din partea Ungariei de șeful de secțiune în ministerul de agricultură Kristinkovici și de consilierul ministerial I. Landgraf, inspectorul pescăriei maghiare, iar din partea României de consilierul ambasadei române din Budapesta prim consulul Victor Gucurian și de Dr. Gregoriu Antipa, inspectorul pescăriei române.

Românii și camera advocaților din Arad.

Gazetarilor maghiari cărăși fac spume la gură. S'au supărat foc. Nici un — nici alta, — ne dau peste Carpați. Ci-că locul nostru nu-i în Ungaria. A trecut baba cu colacii, — nu vom fi suferiți ca până acum, pentru că noi sîntem »carbonari«, —

nereducători... noi ne nutrim cu pânea și untura Maghiarilor, dar' nu respectăm pe cei-ce ne dau pânea etc. etc.

Și toate folle maghiare și jidovești se năpustesc asupra noastră cu furie și cu gura — nespalată.

De ce? Pentru că cinci avocați Români au avut îndrăzneala să facă atență camera advocaților din Arad, ca să observe legea, — să nu prădeze banii încuși din taxele de membri pentru scopuri ce nu se țin de camera, a cărei membri sînt și avocații Români. Să nu vatem în sentimentul lor național pe acești membri ai camerei, — și că din banii ce-i dau Români să nu facă statuul lui Kossuth.

Ca întotdeauna, — »Magyar Szó« este și acum mai rabiată. Între gurile rele ea ocupă locul cel dintău.

Azi am primit protestul celor cinci avocați. Este următorul:

»Considerând, că propunerea din chestiune, după tendința și conținutul ei, se opune scopului specificat, destinațiunii și sferei de influență cuprinsă în § 19 al art. de lego 34 privitor la reglamentul camerelor advocaților, și astfel nici nu poate avea loc în adunarea generală a camerei;

»Considerând, că taxele de membri cari constituie averea camerei deputaților, după interpretarea corectă a punctului 2 din paragraful 18 al citatului articol de lege, nu pot fi întrebunțate decât numai pentru acoperirea cheltuielilor interne, ear' nici decăt pentru scopuri străine politice, cari stau departe de misiunea camerei advocaților;

»Considerând, că moțiunea amintită, nu numai că e de natură și cu tendință politică, dar' e anticonstituțională și ca atare tînde a întrebunța averea camerei pentru scopuri politice, cari stau în contradicție cu însuși jurământul dapus de advocat;

»Considerând, că pe teritoriul camerei nu sînt numai membrii maghiari, ci și membrii de altă naționalitate, mai ales de naționalitate română și înoc în număr considerabil, ale căror sentimente naționale și confesiune politică le atinge în mod simțitor tendința amintită de repețite-ori în propunere și care se întenționează a fi validată, că adică fără de voința lor și contribuiriile lor să fie întrebunțate pentru scopuri străine, cari stau departe nu numai de scopurile camerei, dar' și de ei.

»În fine considerând, că propunerea e acomodată, ca prin desbaterea ei să se așeze neînțelegerea între înșii membrii de naționalitate maghiară, dar' cari sînt de diverse nuanțe de partid, se provoacă discuțiuni politice pasionate și astfel s'ar face din adunarea generală teatru politic agitat, ceea-ce ar contra-

FOITA „TRIBUNEI“.

Micii martiri.

(Urmare).

— Cere-mi vîieța, dar' de credință — nu mă lapădă nici eu, nici copilul mei, așa e, scumpii mei?

— Așa, mamă dragă, și noi murim cu tine și mergem la tata.

— Îți trec copilul prin ascuțitul sabiei.

— Fă o. Cu gese martiri, cu gese ângeri vor fi mai mulți în Cer, cari se vor ruga la D zeu, ca să-și deie și ție grația sa — credința crucei.

El își vor mărturie credința cu këoaleș curaj neînfricat, ca și tatăl și mama lor. Etatea — ce e drept — le e debilă, dar' grația lui D zeu e mai tare ca lumea întreagă.

— Ah! încă se batjocoresc, murmură ceata lingușitorilor.

— Așa dar' îți bați joc de furia mea?

— De aceasta da! Las' să vezi, cum mor pentru credință o femeie slabă și neputincioasă și copilul ei. Incepe, sîntem gata.

— Fie, tu volesti așa.

— La moarte toți strigă împăratul în mânia-i potențată.

Să curgă sângele!

Cu o singură privire mănoasă fac să tremure jumătate lumea și acest moșio popor, în superstițiunile-i detestabile, cutează să-și bată joc de mine. Incepeți! Și în momentul următor până în mănunchiu, își înfige călăul pumnalul în inima celei mai mari copile, care, sorman, abia a avut atîta timp, ca să pronunțe și în momentul ultim numele lui Iesus, apoi, dându-și suflarea, cade la picioarele mamei sale.

— Copilamea! strigă deodată mama, dar' înzădar, ea a trecut deja peste furia împăratului, e sus în Cer, la Iesus.

— Pe asta bine ai răspus-o, zice împăratul plin de indigestie diabolică, continuați, mai pe urmă să fie mama.

Și el continuă, — capul celeilalte copile e pus sub secura sălăului.

— Mamă, fraților, vă aștept, bunul D-zeu cu... Aceasta l'a fost cuvîntul de adio. Nu l'a putut fini — seourea l'a retezat capul, ear' trupul fără putere l'a prăbușit.

Cu cât curaj a pășit pe eșafod! Pe față nici urmă de frică, cu ochii în-

dreptați spre Cer, cu mâinile încruciate recomandându-și sufletul lui D zeu. O ce martir feroc!

— Continuați împărat tiran, zice sormană mamă, așa vor muri cu toții, și-și șterge lacrimile, ce-i curg șiroaie.

Să vină cealaltă! — zice indiferent împăratul. Mii de mijloace de tortură am pentru voi, acestea poate vor folosi. Smulgeți-le unghile, sfășiați-le carnea, puneți-i pe jar, acestea vor ajuta.

Ca leli fiămânzii din amfiteatru, năvălesc asupra familiei impuținate. Pe cei doi copilași mei mari, desbrăcându-i îi leagă pe eșafod, ca ou atât mai ușor să-și poată face lucrul.

Membrele Măcebeilor legii nouă sînt scaldate în sânge. Fără cruțare le smulg unghilele și ard coastele cu fier înroșit. Dar' ea și când acești copii n'ar avea simțiri: un vas, un cuvînt de durere nu s'auz de pe buzele lor.

Pe fețele celor mai s'abi și mai simțitori dintre cei din jur s'au văd fiori; își astupă ochii, ca să nu vadă torturile înfricoșate; și pentru un păgîn e prea mult să le privească.

Dar' nu așa simțete împăratul. Se rușinează de batjocura îndurată, căci

era sigur, că ușor va învinge pe acești neputincioși.

Cei doi copii abia mai suflă, abia mai dau semn de viață; trupurile înocă în sânge.

— Destul! îi intrerumpe împăratul și cei doi martiri în momentul acesta își primesc lovitura de grație.

Sormană mamă! și ea nu poate ajuta, trebuie să privească până în urmă groznicile suferințe ale fiilor ei înocenți. Ah! unde e inima, care nu s'ar rupe de durere, văzînd aceste chinuri dureroase, văzînd această pierdere.

Unde e acea mamă cu fragedele ei simțeminte și dragoste, pe care n'ar încărungi-o astfel de pierdere?! Săse copii sărătoși și frumoși, între ei două fete în primăvara vieții, bărbatul... toți... au perit. Au amuțit, un cuvînt, o privire nu mai au, numai sângele lor strigă răsplătire la cer și teroarea omenească.

O D zeule, dă-mi putere, trimite-mi grația-și divină, ca să nu despez, să-mi pot suporta durerea!

— Continuați împărate, stăpînul lumii jumătate, mai sînt doi, strigă desperată mama, și își ia în brață pe copilașul de patru ani, stringîndu-l la piept, ear' pe

cealaltă îl năpădește de sărutări, ca și când or vol să moară nedespărțită de ei.

— Până'n fund trebuie să golesti pîharul durerilor, ce-ți câștigă ție și copiii tăi cununa cerească — Ierusalimul împărăției cerurilor.

— Rămăs bun copilul meu!

Rămăs bun drăguțul mamei, zice Sabelleia cătră al cinolei copil, pe care îi răpește dela stînl sau de mamă mîna sacrilegă a carneficelui, pe care se ucase deja sângele fraților sei.

— Stăi! — zice împăratul și dispune să-i aducă înainte pe copil.

— Presară pe altar tîmăia asta, și poți merge și tu și fratele și mama-ta.

— Să presar tîmăie? zice copilul.

— Pentru ce?

— Ca să scapi!

— Tîmăie pe altar.

— Nu! Nu o fac.

— Așa-i că nici tatăl meu n'a presărat, de aceea l'ai omorît.

— Omoară-mă și pe mine, mai bine vreu să fiu mort împreună cu tatăl și cu frații mei, decăt să trăiesc, pentru că volesti tu. (Va urma).

veni earși dispozițiilor regulamentului advocațiilor.

După toate acestea credem, ca propunerea cuprinsă în punctul 4 al programului dela ordinea zilei, adică votarea sumei de o mie coroane, ce s'ar plăti zece ani de-a rândul în rate anuale de câte o sută coroane pentru ridicarea unei statue lui Kossuth în Arad, să fie eliminată și să se treacă peste ea, fără nici o discuțiune, se ordinea zilei.

Intru cât prezenta noastră rugare n'ar fi luată în considerare, rugăm ca prototul a plângere și în legătură cu procesul verbal al adunării să fie înaintat ministrului de justiție.

Francisc Hossu Longin, Dr. Iustin Pop, (Deva), Dr. Aurel Vlad, Dr. Silviu Moldovan (Orăștie) și Dr. Gavril Susiu (Hațeg)

Protestul a fost citit în ședință, în prezența la 29 membri.

S'a ridicat avocatul Radó, care s'a năpusit cu o vorbire vehementă asupra Românilor.

Se miră de faptul că în diploma de avocat și în diploma de avocat de advocații asemenea oameni? Propune: să se pornească cercetare în contra lor.

Au urmat apoi alții la vorbă. Advocatul Jidani erau cei gureși. Renegații secundau. Și între aclamații unanime s'au primit următoarele propuneri:

- 1. Să se dea 1000 coroane din casa camerei pentru statua lui Kossuth
2. Să se dea expresie scandalizării față cu protestul celor cinci advocați români.
3. Să se deschidă cercetare disciplinară în contra lor.

Bine, d'lor, a cere ca legea să fie respectată, în Ungaria este oare? Așadar să nu ceri respectarea legilor de frica furiei jidovești? Unde mergem? Unde vom ajunge?

Și nu se scorbăre Maghiarii când ved că bravurile aceste descreierate le fac Jidani și renegații?

Pentru că dintre cei 29 membri, cari erau de față, numai patru advocați au fost maghiari!

Așteptăm rezultatul! Vom vedea la ce bazaconi o să-i ducă pe Maghiari impertinența jidovească, și grandomania lor.

Așteptăm!!

Din România.

O conferință.

In seria conferențelor dela Ateneul din București a ținut alaltăseară dl Diamand conferință Despre socialism și democrație.

Conferința a declarat din capul locului, că renunță la propaganda socialistă, ca nefiind oportună pentru România.

Socialismul, a zis conferințiarul, nu poate fi aplicabil în România, de oare ce aici nu există un proletariat propriu zis ca în Germania și Franța, din care să se poată face un piederat politic, pentru a ajunge la guvern. Intr'un stat, cum este țara noastră, cuprins între Austria, Germania și Rusia, nu poate face, fără pericol, un laborator cu experiențe sociale, chiar dacă toată lumea, dela Majestatea Sa Regele până la ultimul proletar, sau cum zice poporul dela Vlădică până la opincă, ar fi socialistă.

Conferințiarul incheie spunând, că continuă a crede în idealul sau socialist de altă dată, însă recunoaște că aplicarea lui practică, în împrejurările de astăzi, este imposibilă.

Tinerii din gene rațiunea viitoare cari ar dori să îmbrățișeze socialismul, ar trebui să facă cunoștință cu jorânul român înainte de-a se încerca să propage și să aplice ideile socialiste.

Știri mărunte.

A. S. Regală Prințesa Maria vor pleca în străinătate la începutul lunii Febr. st. v.

In cursul anului viitor se va începe ridicarea planului hidrografic al Dunării, făcându-se profilul de 200 în 200 metri dela un mal la altul, lucrare care se va termina în trei ani.

La ministerul domeniilor se lucrează la înființarea unui muzeu ornitologic, în care vor figura toate păsările aflate în pădurile României.

Este aproape sigur că doctoratul în drept la universitatea din București se va pune în aplicare cu începere dela 1 Octomvrie 1903.

D. V. Lascar, ministru de Interne, a depus în senat proiectul de lege pentru organizarea poliției generale a Statului.

Duminecă s'a deschis la Ateneu o nouă expoziție de pictură a dlor Jean Neyllé și A. G. Satmary. Dl Jean Neyllé expune 146 de bucați, compoziții, portrete, peisaje etc. D. A. G. Satmary are 16 bucați. Expoziția a fost vizitată de numeroase persoane.

Un discurs.

Obșciuita s'ar ținut o Caminec națională obișnuită s'a ținut a Duminec.

Inainte de începerea festivității a fost adunarea generală în care s'au ales directorul casei. Mailáth, ore orator zilei, contale Iosif Mailáth, urcând tribuna, pe care era așezat păharul lui Séchényi, plin cu vin de Tokay, și-a ținut discursul festiv. Ținând păharul în mână, coutele Mailáth a vorbit despre marea figură a lui Stefan Séchényi, care a înființat în mod puternic asupra desvolării Séchényi, zice oratorul, a fost aderențul comerțului liber, promovatorul economiei agricole. Popor avut nu poate să fie fără a comerțului național estine. Pe baza ridicării stării materiale și culturale, a crezut Séchényi să elupte Ungurilor poziția de putere mare între statele civilizate ale Europei.

Vorbitorul a constatat, că Maghiarii nu au comerțul lor propriu, ci acesta este în mâna străinilor.

Frumoșii boi maghiari în Ungaria se pot vedea numai, ear' în Viena se mănâncă. Comerțul numai atunci va fi național și maghiar când comerțianții vor fi maghiari și independenți. Pe tema comerțului și a economiei naționale maghiare și-a ținut Mailáth discursul festiv. Mailáth însă greșește când zice, că comerțul și industria nu sânt maghiare.

Oare Jidani, cari fac parte între grantă din nația lor nu-i reprezintă în privința comercială!

Comerțul maghiar constă în lux și fudulie.

Criticele d-lui Șirianu.

Eată un fapt ciudat, dar' constant: de câte ori un individ sau națiune vine în atingere cu o civilizațiune străină, se imitează de obicei defectele. Ce am copiat noi de la maghiari în regat în contactul nostru de o jumătate de secol cu Francezii? Iubirea lor de adevăr ori ce preț? Spiritul lor larg de democrație, politeța nesilită, acești totdeauna? Am luat gustul de găteală, de față, care-care lasă-mă să te las în moravurile curente, am luat tocmă defectele lor. Și dacă mâine un cuplet frivol apare pe bulevardul Parisului, pe ste patru zile toți gomoșii dela Capșa îl vor avă pe buze, ei vor ignora înșe până și titlul cântecului ce face șagot în orașul-lumina, oraș de petreceri, dar' și de muncă serioasă.

Luați acum un ziarist de dincolo, născut și crescut în împrejurările unei vieți liniștite și regulate, sub coperirea moravurilor dulcigale civilizațiunii nemțești. Aruncați-l pe nevăzute, în direcțiunea viciului politice necorespunzătoare. Dacă e lipsit de un anumit grad de simț social, el se va încanta, în primul rând, tocmă de micile și marile noastre defecte și calitățile — căci calitățile sânt și aici — vor trece neobservate. Astfel dl Rusu Șirianu ține să introducă în polemica altă dată atât de dincolă și de interesată a ziaristilor de senină, vehemența limbajului și apucăturile politicele noastre. În fața dușmanului orice sfășiere între frați e stupidă când nu e criminală. Arma convingerii e persuasiunea, nu trădarea. Când cineva, prin simplul motiv de ură personală, trece peste toate legăturile, ce-l leagă de neamul seu, punând pedeci în calea propășirii lui, când răcoalește patima politică pe o chestie de pură literatură, dacă această nu se numește trădare, vè rog pe toți, cari simțiți românește, dați un alt calificativ, care să-l poată desemna mai bine în ochii lumii!

Au fost în toate timpurile bărbați, cari pentru convingerile lor au suferit ridicolul, esiliul, moartea chiar. Ajunsă la această înălțime, ori-ce convingere e sacră; merită stima dacă nu aprobarea noastră. Singura armă cu care te poți lupta aici e o convingere mai adâncă în rădăcinile ei, mai adrobitoare în argumentele ei. Profetul lui opune-i un profet și jumătate, dar' nu profet de ocazie, cu barbă de câlți, ci profet adevărat cu convingeri adevărate. Căci, în definitiv, cine e domnul Șirianu?

E purtătorul acestui nume un bărbat a cărui simplă amintire suscită în mintea noastră un tremur de simț, o viață desinteresată pusă în serviciul națiunii?

E domnul măcar de bună credință?

Și dacă nu e nimic din toate acestea, dacă, din contră, e ceea ce e: un gazetăruș cu ocutul venal care se dă legat celui mai mult oferitor, pe ce se bazează când vrea să fie crezut? Crede domnul că publicul român e atât de naiv să iși înjurăturile drept raționament, și epitele aruncate fără noimă drept argumente?

Comitetul Asociațiunii nu are chemarea de a face chestii de lingvistică, căci nu e competent, zice dl Șirianu categoric, și are perfectă dreptate. Decă, concluzia ce o face e nostimă de tot, e ca »truc-ul șarlatanului de băloi, care mănăcă hârtie și scoate panglică tricoloră pe nas.

Fiindcă domnul Moșonyi nu e lingvist de profesiune, precum nici nu se pretinde nimeni din comitet, și că e concluziunea dlui Șirianu? »Să se ia chestia lingvistică dela ordinea zilei, odată pentru todeauna. Oh da, cum de nu, și nici că m'ar îndoi că ar face dl Șirianu dacă... ar puă Din fericire Români nu s'au puși sub ordinul d-ei sale și reforma se va implini cu și fără permisia »Tribunei Populare. In această marea operă de regenerare, comitetul »Asociațiunii n'are decât un rol de inițiator și de executor. La realizarea ei sânt invitați să conclozeze bărbații cei mai competenți de dincoace și de dincolo de munți. O astfel de operă nu e opera momentului și a pripei, ci a timpului și a răbdării. Dar' odată pornită nimic nu o abate din cale, înaintează împinsă de logica lucrurilor care, adesea, e mai forte decât logica strimă a oamenilor.

Apoi, ca din senin și fără rost, Șirianu, într'o complectă incoherență de idei, împintenat de veșnica-i manie de-a vorbi de rău, se leagă, în treacăt, de activitatea literară a stimatului vicepreșident al »Asociațiunii, în scrierile cărui, afirmă d-sa nici un lupa n'ai găsi vre-un merit. Cu lupa? Merite de sigur nu vei descoperi; aceste apar la lumina minții și se înalțăsc la căldura inimii. Scrierile dlui I. St. Suluțiu sânt date ca exemplu de stil în cărțile de lectură introduse în toate liceele din regatul român. Cu lupa să descoperim minuscul, viciuși, microbi sau parasiti cari se complac în opere de subminare, de descompunere. Trebuie să se transmită urmașilor noștri, acelor generațiuni cari vor fi chemate să ouleagă roadele oboselilor și necazurilor noastre, că pe timpuri s'a crăpat în sfnul națiunii un om care n'a crăpat nici în nici calomnia de a sugruma, chiar în naștere, o mișcare culturală isvorită din cea mai curată iubire de neam.

Oprobiul viitorului va însoți numele lui Ioan Rusu din Siria și al tovarșilor sei; aceasta ne va fi singura cea mai demnă răsunare.

D. P. Popescu, profesor de limba și lit. română

Un pas spre înaintare.

Zlagna, în Ianuarie 1903.

Sânt abia 8 luni de zile, de când un grup de tineri și tinerice, conduse de doamna Elena Albini, înfunde de iubirea față de biserică și purtând la inimă soartea copiilor orfani și săraci, s'au hotărât a înființa pentru acest scop o reuniune.

Pentru a duce la îndeplinire ideea salutară doamna Albini n'a crăpat nici o osteneală, ci din casă în casă a umblat pe la toți aceia, despre care a știut că ori-și-când sânt gata a jertfi pe altarul națiunii.

Și într'adevăr glasul doamnei Albini n'a sunat în pustie, de oare ce această idee a fost cu însuflețire primită de cei mai mulți dintre Români de aici și în scurt timp s'au înscris ca membri 102 de inși (dame, domni, țărani și țărance), reprezentând un capital de 1203 coroane, punându-se astfel baa »Reuniunii femeilor române greco-catolice din Zlagna« cu scop de a înfrumuseța biserică și a ajuta copiii săraci.

Dela înființarea ei această reuniune a desvolat o activitate frumoasă. A aranșat două petreceri bine reușite, a împodobit biserică cu două feșnice din peatră cioplită foarte frumoase aurite etc.

Dintre cei înscriși ca membri până acum au găsit buci a-și achita taxele lor și; să azi încă reuniune d'apune de o avere de 578 coroane 90 bani în număr, dintre cari 499 cor. formează fondul neatacabil, ear' 79 coroane 90 bani este fondul disponibil al reuniunii.

Speranța într'un viitor mai fericit, »credința« în legea strămoșoasă și »iubirea« oătră deaproapească și oară a mântuirii a dat impuls, ca damele române de aici să dea mâna ca în unire să contribuie la ridicarea vasei bisericilor lor, la ajutorarea copiilor orfani și săraci.

Fiind de credință, că toți cari au promis prin subscrierea ducerea la îndeplinire a scopurilor reuniunii au și înțeles însemnătatea lor, sperăm, că promisiunea își vor ține o și-și vor jertfi bucurios obolul pe altarul bisericilor și al națiunii, ceea-ce făcând, bun lucru vor face.

Revista esternă.

Peninsula-balcanică.

Comisiunea supremă militară din Constantinopol a ținut în ultimele două săptămâni șapte consfătuiri, în cari s'au tractat tot despre eventuri militare de siguranță față de eventualitățile din Macedonia. Poarta pregătește un circular oătră Puteri, în care va arăta reformele îndeplinite și pe cele pe cale îndeplinire. Noul consul rusesc și-a ocupat postul din Mitrovița. El a fost primit de vellei Haffe-Paşa, pe comandantul gendarmiei și muzica militară, care a înnotat imnul rusesc.

Approape în toate zilele gendarmii au lupte cu bandele bulgare. Approape de Ochrida a fost Vinerea trecută o ciocnire, unde a fost un mare număr de omorâți din ambele părți.

Șeful bandei, Papachristu, a fost ucis. În vilaeul de Monastir mulți notabili români, acasați de spionaj, au fost areștiți de emisarii bulgari.

Prințepele Ferdinand al Bulgariei a trimis Sultanului o scrisoare, în care declară, că va face tot posibilul, ca să astimpe agitația Macedonenilor refugați în Bulgaria. Roagă totodată pe Sultan, ca să grăbească cu aplicarea reformelor.

Scrisoarea a fost înmănată Sultanului de comisarul turo din Sofia, Ali Feruh Bey.

În urma acestei scrisori și a protestărilor ambasaderului rus din Constantinopol, Sultanul a dat mai multe ordine telegrafice, printre care și acela al destituirii valiului din Ipek, care persecută pe creștinii în mod înverșunat.

Sultanul a decorat pe comisarul turo din Sofia, Ali Feruh Bey, cu marea cordon al ordinului Osmanie, în briliante.

Maroco.

Un curier special, venind din Fez, a anunțat, că trupele Sultanului, comandate de oătră ministrul de război, au atacat în dim neața zilei de 29 Ianuarie pozițiunile pretendentului, împrăștiind pe partizani și capturându-i pe dinșul.

»Agenția Reuter« află, că prima știre despre prinderea pretendentului este inexactă. Nu este sigur, dacă cadavrul seu nu se găsește printre cei uciși.

Partizanii pretendentului au fost mai toți uciși sau făcuți prizonieri. Lagărul, proviziunile și munțiunile rebelilor au căzut în mâinile soldaților Sultanului.

Tabăra rebelilor a fost apoi atacată pe neașteptate și luată cu asalt.

Știri mărunte.

Deputatul socialist Jaurès a ținut în Vierson un discurs, în care a spus, că socialistii vor sprigini și mai departe guvernul, cu toate teoriile spiritualiste exprimate de Combes.

Castro a declarat, că Venezuela dorește un tratament egal pentru toate statele, cari au pretențiuni față de ea.

Abonament lunar

pentru Februarie st. vechiu

Invită

Administrația ziarului »TRIBUNA«

A 3-a adunare generală ordinară a »Reuniunii române de înmormântare din Sibiui.

(Urmare)

In legătură cu cele publicate în nr. nostru de ieri, dăm în cele următoare raportul general al direcțiunii:

Onorabilă adunare generală!

Fideli dispozițiilor §. 11 din statutele »Reuniunii române de înmormântare din Sibiui«, ne lămurim voe a promemta despre lucrările îndeplinite de direcțiune în anul 1902, care este al 3 lea de existență, următorul

Raport general.

Dat fiind, că cea mai mare parte a membrilor reuniunii noastre este recrutată din clasa muncitorilor nostri mai scăpătați, cari nu știu și nu pot beneficia de favorurile oferite de institutele de asigurare și ale altor asemenea așezăminte folositoare — binefacerile împrununate cu ea se revarsă mai cu seamă asupra acelei clase. Ajutoarele relativ însemnate îmbiate de reuniune, în schimb modestelor taxe de 60 bani de esul de moarte și și acestea solvite de multe ori la mari intervale și îmbiate atunci când moștenitorii legali ai membrilor răpoșați au mai înțesită trebuință de m jloace bănești — au chemarea de a desvolta tot mai mult interesul față de reuniune.

Membrii nostri răpoșați în a. 1902 sânt următorii:

- 1. Nicolae Moldovan, econom, decedat la 2 Ianuarie n. 1902.
2. Ioan Pinciu, econom, decedat la 6 Ianuarie n. 1902.
3. Nicolae Cristea, asesor consișt, decedat la 7 Februarie n. 1902.
4. Dafina Sinu, din Lisa, decedată la 17 Februarie n. 1902.
5. Ioan Ogneriu, ziler, decedat la 7 Martie n. 1902.
6. Silvia Dr. Barcian n. Oltean, decedată la 29 Mai n. 1902.
7. Ana Drăgan, econoamă, decedată la 21 Iunie n. 1902.
8. Spiridon Dimian, par., Breșcu, decedat la 20 Iulie n. 1902.
9. Ioan Stanciu, ziler, decedat la 30 Iulie n. 1902.
10. Ioan N. Stanciu, econom, decedat la 2 Octomvrie n. 1902.
11. Avram Armean, absolvent în drepturi, decedat la 12 Oct. n. 1902.
12. Ioan Roșca, măiestru pantofar, decedat la 6 Noemvrie n. 1902.
13. Nicolae Devan, oăramidar, decedat la 4 Decemvrie n. 1902.
14. Nicolae Stoica, servitor, decedat la 4 Decemvrie n. 1902.
15. Constantin Popp sen., cofetar, decedat la 25 Decemvrie n. 1902.

Moștenitorii legali li-s'au solvit îndată la prezentarea estrasului despre cazul de moarte și la libelul de membru ajutoarele și statutare. Sub acest titlu s'au solvit suma totală de cor. 1631.—, din cari s'au subtras 10%, statutare, cu suma de cor. 163, în favorul fondului »Asilului«.

Totalul membrilor răpoșați în anii 1900, 1901 și 1902 e 29, cu ajutorul total de cor. 3061.50 bani, din cari s'au debras în favorul fondului »Asilului« în total cor. 306.05

Dintre cei 29 membri răpoșați: 18 aparțin clasei muncitorilor economi, mare parte zileri; 3 clasei meseriașilor și 8 clasei așa zise a inteligenței.

(Va urma).

Cronica zilei.

Sibiui, 4 Februarie n. 1903.

† Dr. Stefan Păcurar, avocat, deputat al universității sășești etc, a răpoșat după lungi și grele suferințe în 3 Februarie n., la 1 1/2 ore p. m. în etate de 61 ani. În mormântarea va fi Joi, în 5 Februarie n., la orele 2 1/2 p. m. în cimiterul bisericii gr.-or. române din Sibiui, suburbiul Iosefin.

Procesul lui Pavlovioc. Deputatul Sărbilor, Pavlovioc Ljubomir, a fost, precum am anunțat și noi, absolvat de sub acuză agitației. Este incuipat însă pentru vătămarea corporală. În acest proces se va decide în curând. Pertractarea este pusă pe 5 l. o. și se va țină la tribunalul din Chiohinda-mare.

Mine de aur în Ural. În munții Ural s'au descoperit bogate giemențe de aur. Sânt sute de bucați de aur curat. Unul din bucuri cântărește 22 funți și e în valoare de 20.000 ruble.

In chestia nationala. In sedinta de Sambata (31 Ian. c.) a societati academice din Berlin de Sept. B. Mușganu a tinut in fata unei numeroase asistente o foarte frumoasa si interesanta conferinta in chestia nationala. Succesul conferintei a fost desavrsit. Detaliile urmeaza.

Neologul Iulia Sandru, ca soție, George Avilaion, ca unchiu, Avisalon Sandru ca frate, Rachila, Elieafca, Pașchiva, Eva și Sofia ca surori anunță cu inima infanta de durere trecerea la cele eterne după un morb lung a iubitelui și neuitatului soț, nepot și frate Ermolae Sandru, învțător dir. de stat in al 33 an inerei sale vieți in 24 Ian. n. la orele 8 1/2, d. a. Rămășițele pămătești a le iubitelui răposat s'au așezat spre vecinica odihnă după ritul gr-or. Luni in 26 Ianuarie n. la 2 ore d. a. in cimiterul din Doloave.

Greva dela Amsterdam O grevă formidabilă s'a declarat Sambata in marele port olandez Amsterdam. Lucrătorii dela uzinele de gaz, fabricile de pâne, vânzătorii de lapte, lucrătorii dela tramvae și căi ferate și acei din porturi s'au pus in grevă. Orașul a rămas cu totul izolat de restul țării. Pânea și carnea lipsesc, precum și celelalte alimente. Trenurile, tramvaele, automobilele nu mai circula. Prețul alimentelor s'a urcat in mod fabulos. Un cuiravat și trei canoniere de răboiu păzeau portul. Orașul este ocupat militarmente. Nici un vapor nu încară și magazinele vămilor sânt archipline de mărfuri. Dela Rotterdam vine știrea că și de-acolo nu mai pornește nici un tren, lucrătorii căi lor ferate s'au solidarizat cu acei din Amsterdam. Telegrama sosite ieri și astăzi noaptea ne vestesc că sânt speranțe ca greva să ia in curând sfârșit. Causese care au provocat-o nu se cunosc.

Principesa Luisa, fratele seu și soțul Giron. Principesa Luisa, care după cum se știe, a petrecut cât-va zile la Menton, ar fi bolnavă; ea are dese sincopae.

Zilele trecute au sosit la San-Remo, pe coasta golfului de Geneva, principesa Luisa și amantul ei Giron, pentru a închișia o vilă.

Giron, fiind intervievat, a desmășit avonul despre conversiunea sa la protestantism. A mai zis, că dinții vor provoca divorțul apoi se vor căsători și că au de gând să se stabilească pe Riviera Italiană.

Fratele seu, Leopold Woelfling, fostul arhiduce austriac, care se află la Geneva, are mare nevoie de bani. Rudele lui refușă de a-i da ce i se cuvine, nefiind încă regulată chestiunea lui. Ziarele berlineze încep a da știrea ca pozitivă a renunțării la tronul Saxoniiei a prințului moștenitor, soțul fugarei principese Luisa.

Intrarea in serviciul extern. »Wiener Zeitung« publică o ordinațiune a ministrului de externe asupra condițiilor pentru primirea in serviciul extern in concept și consular, cari sânt: 1. Cetățenia austriacă sau ungară. 2. Documentarea absolvirii unei facultăți juridice austriace sau ungare sau a unei acad. juridice in Ungaria, precum și documentarea prestării tuturor examenelor de stat sau gradului de doctor la o universitate austriacă sau ungară.

Un nou milionar român. Prin Gorj nu se vorbește decât de moștenirea ce va primi d-na Constanța C. Budișteanu, soția dlui C. Budișteanu, substituit la tribunalul de Gorj. D-na Budișteanu fiind născută Cârtoaceanu este nepoata unui Cârtoaceu, un unchiu ai tatălui său, pribeag prin America, și care a murit fără moștenitori direcți, lăsând o avere de vr'o douăsprezece milioane.

Unitatea Italiei. Din eroii, cari au luptat pentru Uniunea Italiei, după anuarul pensilor mai ar fi in viață din cei 1000, numai 397, cari primesc in total o pensie de 482 600 lire, ear' moștenitorii celor morți primesc 475 800.

Afară de pensile celor 1000 de eroi ai lui Garibaldi, statul italian a mai plătit și continuă a plăti încă vr'o 4.000.000 lire pensii soldaților cari au luptat pentru unitatea patriei.

Bancă românească jefuită. Cetima in »Pesti Napló« că in noaptea trecută, făptuitorii necunoscuți au intrat in banca românească din Fabricul-Timișoarei și spărgând cassa, — au dus tot ce era in ea, intre altele și averea Reuniunii române de înmormântare. S'a pornit cercetare.

Dare de seamă și mulțumită publică. Cu ocaziunea petrecerii aranjate de tinerimea română din Bistrița, in preseara Anului-Nou, in favorul înființării reuniunii de femei, s'a adunat seara la casa suma de 107 cor.

Au binevoit a suprasolvi următorii: dl Dr. George Linul, dl Gerasin Dozide, câte 1 cor.; dl Dr. Alexandru German, 2 cor.; dl Vasile Borda, dl Alim-piu Duca, câte 1 cor.; dl Dr. Vasile Pahone, 2 cor.; dl major Conțiu, dl Aurel Belteag, d-na vd. Valeria Manu, câte 1 cor.; dl Mih. Mihailag, dl Dr. Victor Onigor, câte 2 cor.; dl Valentin Drăgan, dl Teofil Rotariu, câte 1 cor.; dl Dr. Demetriu Oluta, 3 cor.; dl Dr. Alexandru

Pop, 1 cor.; dl Simeon Monda, 2 cor.; dl Dr. Gavril Tripon, 3 cor.; dl Simeon Pop, Ing, 9 cor.

Primească marinimozii donatori și pe acestea cale multumitele noastre cele mai călduroase. Bistrița, 15 Ian. 1903. Aurel Iuga, st. in drepturi, cassar.

Știri mărunte. După o telegramă din Paris, deputatul Jaurès va pune de nou pe tapet chestia Dreyfus, având la îndemână oarecari documente.

Știrile sosite din Bombay spun, că nici-odată până acum, oțuma n'a secerat atâtea victime in India, ca acum; in decurs de două luni au perit câte 14 mil de oameni pe săptămână.

Aproape de insula Ramsey s'a înecat vaporul »Graftoe« in timpul unei tempestăți. Căpitanul și mașinistul s'au înecat. Celalții au scăpat pe șalupe.

Vieța socială.

Petrecerea din Abrud.

— 2 Febr. n. 1903.

In 31 Ianuarie c. st. n. oficerimea din Abrud a aranjat o petrecere costumată, la care intre vre o câteva domnișoare unguoroase, pe cari le puteai număra pe degete, a luat parte întreaga elită a domnișoarelor române din loc și jur.

Cu toate aceste in ordinea de dans s'a dat multă atenție »osărdăe« ului (care, durere, a fost jucat și de unele dame române), pe când jocurile românești au fost ignorate ca dispreț.

Tinerimea română a absentat in mod ostentativ; doamnele însă și domnișoarele au arătat cel mai viu interes petrecerii acesteia.

Oare ce poate fi cauza?

Inspiter tonanus.

Petrecere in Brad.

Primum invitare la Petrecerea cu joc ce se va aranja la 7 Februarie st. n. 1903 in hotelul »Central« din Brad. Venitul e destinat pentru »Fondul elevilor morboși dela gim. română din Brad«.

Tribuna Literară.

Cântecul cel vechiu al Oltului.

— Vine, tată, Oltul mare;
Malul stâng de-abea-l zăresc.
— Las' să vie Oltul mare,
Că, Români de când trăiesc
Oltul tot la piept ne are
Că-i al nostru și ne știe
Și nu bate cu mână
Malul cel bășărăbesc.
Vine mare, las' să vie
Că ni-e sol dumnezeesc.

— Vine, tată, Oltul mare
Brezi trăsniți rostogolind.
— Las' să vie Oltul mare,
Căci Tătarii 'noaoe tind,
Dar' li e Oltul in cărare
Și n'au inimă să-l treacă
Și sperieți se 'ntorc și pleacă,
Cu noi horă nu se prind.
Las' să vie, că-i înecă,
Neamul nostru mântuind.

— Vine, tată, Oltul mare,
Și cu sânge — amestecat.
— Las' să vie Oltul mare
Că mulțimi de oști tătare
El pe mal a apucat.
Lifte poartă, lifte duce,
Lifte, bată-i sfânta cruce:
Oltul capul le-a măncat!
Las' să vie, să-i apuce
Că ni-e sotr de domnul dat.

G. Coșbuș.

Melancoliei de toamnă.

S'au vestejit de când te-ai dus
Și albi crini de pe cărări,
Și tremur florile pândind
In umbra dulcii inserări.
S'au dus și paseri călătoare,
Și rândunelele s'au dus,
Ear' toamna rea, infrigurată,
Tristețe 'n suflete a pus.
Iavorul cântă tângulos,
Și codrul este fără floare,
Pe tot pământ-a ea un nor,
Tristețea vagă, visătoare.

Seninul cerului s'a dus,
L-au învălit in giulgiu nori,
Și vântul alergând nebun
Îndoae myrtil plângători.
S'au stins și șoapte de iubiri,
Și sărutările aprinse,
Și atâtea sfinte amintiri
De ceața morții sânt cuprinse.

I. C. Popescu-Polyelet.

O amintire.

Apune soarele, învăluind in lumină roșetică câmpia dragă. Amintiri duioase se furigază inotul cu inotul și-mi cuceresc gândirea. Trecutul aruncă asupra prezentului aceeași lumină, lipsită de căldură dogoritoare, dar' plină de o fermecătoare melancolie — ca și razele apusului.

Il văd, — il văd așa de bine deslipindu-se in amurgul acesta, înalt, chip, frumos, val! așa de frumos, și toată povestea aceasta tristă imi revine in minte și-mi reinviază durerile treute.

Ne cunoșteam de puțină vreme, de câteva săptămâni numai. El om cu avere; eu fată săracă, muncind din greu ca să trăiesc. Când am auzit că vrea să mă ia de nevastă, întâiu am ris, dar' pe urmă am început să mă gândesc serios la răspunsul ce aveam de dat.

El, apoi cucoanele nu-ți dau pas. — Fată, gândește-te bine, — tu ești săracă și numai tu-ți știi nevoile, el e om cu dare de mână, are casă mare, frumoasă; dai și tu de un trai mai ca lumea; pe urmă băiat frumos, cul, tînăr încă ține la tine — c'altfel de ce te ar lua?... Așa-i.

Când veneam seara trudită, acasă frig, și mă viram sub plapomă, pilouri, pilouri năvăleau gândurile, care de care mai ademenitoare; mă vedeam in casa cea frumoasă, e cald și bine înăuntru și inotul cu inotul ideia unei alte vieți mă cucerea.

Il vedeam des acum și-mi era drag — oh, asta 'mi-o spuneam cu toată sinceritatea și nici că se putea altfel — era făcut ca să te priadă ca într'o marej de dor; in ori ce cas eu am fost poate cea mai puțin pregătită ca să nu cad robită de atâtea farmec și nu pot zice că m'a cucerit, căci nici luptă n'a fost, — a fost atât de dulce să mă înecăzesc la dragostea lui, eu, care răbdam de frig, și să-l cred din tot sufletul meu când imi desoria viața fericită ce am să duc lângă el.

In sfârșit lucrurile se hotărâseră; trebuia să ne logodim in curând. — Stem orele de după-masă, frumoasele mele ore de după-masă consacrate studiului, tolanță pe un fotoliu, prădă deslănțurii acestei dragosti care mă învăluia cu totul și căutam să imi prepar sufletul pentru noua mea viață. Așa dori să mă refac din nou pentru el, așa cum imi închipuiam eu că trebuie să fie logodnicul lui, așa fi vrut să scot din viața mea toate sentimentele urite cari vai, ne înving așa de dese-ori, toate ispitele de ne-mărturisit, cari s'au furigat — in sufletele cele mai curate, — și să reîncep viața cu el, și numai pentru el.

Imi zăgrăveam purtările și acolo unde-mi aflam o vină, căutam s'o îndrept de mai era cu puțință, ca să n'am de ce roși când m'o întreba ceva din viața mea trecută — atât de curată și de harnică de almintrelea.

Picurau clesurile ca minulele, și atâtea lumină se revărsase dintr'odată 'n toată ființa mea, că nu mai pricepeam nici eu ce e cu mine. Cu ce drag mă pregăteam de nuntă; ce visuri săgalnice deșira acul in mersul lui pripit, de-mi făcea să mă înfir de fericioare.

Cum au trecut toate! Ei, n'a fost să fie.

Intr'o zi mă duc la o vizită, se vorbea, de noi, de căsătoria noastră.

»A treia nevastă 'i-a murit tot aicea?« — întreabă una din ele pe gazdă.

Am rămas năucă; m'am sculat repede și am plecat.

Vorbele acestea, vorbele acestea de nu le-șei fi auzit! Am venit acasă ca nebună; m'am trântit pe canapea și am început să plâng — apoi tot eu mă dojeneam: de ce s'eu nebună acuma? Bine, a fost omul înșurat și l-au murit nevastă'e, ce e aici așa de grozav? Nimic. Da, dar' nu le-a iubit, de șfar că nu le-a iubit; omul acesta, care poate fi atât de fericit, după-ce și-l-a înmormântat trei soții, e un monstru!

Mă cuprinseseră fiori de groază la ideea c'am să stau in casa aceea mobilată frumos de cele trei soții.

Se înoptase de tot. O frică ceplărească mă cuprinsese. Imi adusesi aminte că s'nt singură in toată casa. Acum era sfârșit.

In minte 'mi-se închegau tablouri triste: 'mi se părea că-n olpa in care așa fi rămasă singură in casă la mine, după nuntă, ce'e trei umbre aveau să ievorească de prin toate unghiurile cășii și să rinjească la mine ironic.

In singurătatea odăii mi-se părea că dacă aş întoarce capul, 'mi-s'ar în-tâmpla ceva; fiori reci imi străbăteau ființa, închisei ochii; cu auzul încoardat stătu o clipă, apoi, colo in colțul odăii întunecate se închiegă ceva alb — cineva mă atinse — am auzit clar un țipăt... și nu mai știu nimic.

Târziu 'mi-am venit in fire; lângă mine gazda mă mângăia ca p'un copil bolnav. Am deschis ochii mari și m'am uitat la ea; lacrămile-mi curgeau giroaie pe obraz — imi întorsei cu grije ochii spre colțul odăii; era rochia mea de nuntă.

— Te rog să stai cu mine noaptea aceasta.

Am adormit plângând...

București, Dec. 1902. Elena Dolcan.

Știri literare.

Anul 1848 in principatele române. Acte și documente publicate cu ajutorul comitetului pentru ridicarea monumentului lui I. C. Brătianu. Tom. III. 1848 Iulie 29—1848 Aug. 30. București Carol Göbl 1902. Preț 12 lei.

O colecțiune de cea mai mare importanță pentru istoria nu numai politică, ci și culturală a aceluși timp, din care reapar vechile figuri mărețe, Goletii, Brătienii, Rosetti etc., cari au luptat pentru eliberarea României din dubla robie seculară.

„CONCORDIA“
INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOC. PE ACȚII ÎN OZORA-UZDIN.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii »CONCORDIA«, soc. pe acții, se învătă prin aceasta în virtutea §-lui 12 al statutelor societății la a IX-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Ozora-Uzdin la 5 Martie st. n. la 11 ore a. m. in localitățile institutului.

OBIECTELE:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere.
2. Presentarea bilanțului încheiat cu 31 Decemvrie 1902 propunerea direcțiunii și a comitetului de supraveghere, referitoare la împărțirea venitului curat, darea absolutului pentru direcțiune și comitetul de supraveghere.
3. Conform §. 31 al statutelor alegerea alor 2 membri in direcțiune și conform §. 39 alegerea alor 4 membri in comitetul de supraveghere.
4. Conform §. 38 al statutelor, fixarea marcelor de presentă pentru direcțiune și comitetul de supraveghere.
5. Eventuale alte propuneri.

Conform §-ului 16 sânt acțiile, cvitele interinale și eventualele documente de plenipotență până la 3 Martie a. c. a se depune la cassa institutului din partea acelor domni acționari, cari doresc a lua parte la adunarea generală. Ozora-Uzdin, la 29 Ianuarie 1903.

Direcțiunea.

Contul bilanțului — Mérleg számla

Activa — Vagyon		Pasiva — Teher.	
Cassa in număr — Pénztári készlet	2159 82	Capital la fondare — Alaptőke	31000 —
Cambii escomptate — Váltó tárcza	71346 59	Fond de rezervă general — Tartalék-alap	10440 —
Cambii cu asigurare hipotecară — Jelzáloglag bizt. váltóhitelek	8651 —	Fond ptr. dubioase — Tartalék-alap netáni veszteség, fedezetér	2619 58
Realități — Ingatlanok	3291 94	Fond pentru scopuri filantropice — Jótékonykézü alap	76 —
Mobiliar — Felszerelés	190 —	Depuneri spre fructificare — Betétek	3109 47
10% amortisare — 10% leírás	171 —	Reescompt — Visszleszámitolás	32192 —
Interese transitoare la reescompt — Visszeszám. át. kamatok	261 82	Dividende neridicate — fel nem vet osztalék	188 18
Spese de protest și proces — Óvási és perköltések	257 33	Interese transitoare anticipate — Átmeneti kamatok	1016 39
Capital neincurs — Be nem folyt alaptőke	131 72	Diverse conturi creditoare — különféle hitelező számlák	1511 89
Interese restante — Hátralékos kamatok	1003 75	Profit transpus din 1901 — Nyeremény 1901 évről	49 58
		Profit pur 1902 — Nyeremény 1902 évre	5070 88
			5120 46
	87273 97		87273 97

Contul vențelor și al sarcinelor — Nyeresség és veszteség számla.

Eșite — Kiadás		Venite — Bevétel	
Interese ridicate și capitalisate — Felvett és tőkésített kamatok	209 12	Interese de escompt și hipotecate — Váltó és jelzálogi kamatok	7982 72
Interese la reescompt — Visszeszám. kam	2185 95	Interese de întăriere — Késedelmi kam	157 63
Spese de cancelarie — Irodai költségek	1 1 47	Provisiune — Iutalék	2796 09
Tipărituri — Nyomatványok	187 05	Venite dela realități — Ingatlanok jövedelme	149 —
Salare — Fizetések	2294 73	Profit din 1901 — Nyeremény mult évről	49 58
Chirie — Házbér	259 92		
Dare erarială și comunală — Állami és községi adók	604 32		
Spese de călătorie — Utazási költségek	83 —		
Amortisare din mobiliar — Felszerelési törlesztés	19 —		
Profit curat — Tiszta nyeremény	5120 46		
	11085 02		11085 02

Ozora-Uzdin, la 31 Decemvrie 1902.

O. Conopan m. p., I. Spariosu m. p., P. Zarran m. p., director executiv, contabil, cassar.

Direcțiunea — Igazgatóság:

M. Bălan m. p. Nicolae Fuetu m. p. P. Spariosu m. p. A. Giura m. p. P. Gyura m. p. I. Mezin m. p. M. Krețiu m. p.

Esaminând conturile presente și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare le-am aflat in regulă. — Ezen számlakat megvizsgáltuk és a fők és mellékkönyvekkel összehasonlítva helyeseknek találtuk.

Comitetul de supraveghere — A felügyelő bizottság:

Ioan Spariosu m. p. Danilă Fizeșan m. p. Ilie Bălan m. p. Petru Dimcea m. p.

„SĂTMĂREANA“, INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII SOCIETATE PE ACȚII ÎN SEINI.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii »SĂTMĂREANA«, societate pe acții în Seini prin aceasta sunt invitați la a

XI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Seini la 11 Martie st. n. 11 ore a. m. în localul institutului.

OBIECTELE :

- 1. Constituirea biroului. 2. Raportul anual al direcțiunii. 3. Raportul comitetului de revisiune. 4. Stabilirea bilanțului pe anul 1902 și votarea absoluturului. 5. Împărțirea profitului curat. 6. Fixarea prețului marcelor de prezență. 7. Stabilirea regulamentului pentru fondul de pensuni a funcționarilor. 8. Modificarea §§-lor 17, 21, 23, 31, 33, 41, 42, 44, 47, 48, 51, 57, 64, 65, 69, 70, 72, 74, 76, 78, 78-a și 85 din statute precum și ștergerea §-lui 77 și în legătură cu aceasta convocarea unei adunări generale pentru alegerea direcțiunii și a comitetului de supraveghere conform dispozițiilor statutelor modificate. 9. Intregirea numărului membrilor în direcțiune. 10. Eventuale propuneri în înțelesul §-lui 39 din statute.

Direcțiunea.

Onorată adunare generală!

Avem onoare a Vă prezenta pentru apreciere și încuviințare bilanțul anului XI. de gestiune încheiat cu 31 Decembrie 1902.

Din asemănarea cifrelor acestui bilanț cu socoțile anului 1901, Vă veți convinge, Domnilor acționari, că afacerile institutului înaintează progresând. Avera activă în anul expirat a crescut față de anul 1901, cu suma de cor. 82.495.22 în credite bine plasate ear' venitul brut, cu toată reducerea sa, în suma de cor. 2689.25 și creșterea dubioaselor cu cor. 3837.90 față de anul trecut, prezent un profit curat cu cor. 1014.93 mai mare, ca al anului premergător.

Dubioasele subtrase din activele institutului și arătate în contul »Profit și perderi« cu suma de cor. 10.794.78 au provenit din greșelile trecutului, și s'au constatat în urma finalizării proceselor vechi. Incât numărul acestor procese — încă în curs — s'a redus la puține bucăți, sperăm a fi terminat șirul ștergerilor de dubioase, sau în cazul cel mai rău a le nota în bilanțul anului viitor cu o sumă de tot mică.

Anul, în aceste împrejurări, peste măsură rău succes în privința economiei rurale, a înflințat ruinător industria și amândouă acestea au redus comerțul la desfacerea numai a articolelor strict necesare, de altă parte capitaliile ieftine, neaflând în proporția ofertelor elocare în întreprinderi industriale și comerciale, precum nici în cumpărări de imobilități și investițiuni economice, au creat o stare anormală economică națională căci până-ce ofertele de capitali și-au făcut concurență reciprocă și astfel au contribuit la o reducere și mai mare a etalonului de interese, banii plasați ca depuneri spre fructificare a mai multor capitaliști mici, — după reducerea intereselor de depuneri de către instituturile de bani — s'au oferit indivizilor fără căpătău cu interese usurare.

Între aceste împrejurări institutul nostru s'a îngrijit de dislocarea capitalurilor sale cu preferință în credite cu acoperire ipototecară și îndeosebi în cambii de bancă cu asigurare ipototecară, precum arată contul referitor din bilanț, care în anul expirat a crescut aproape cu cor. 100.000.

După acestea ne luăm voie a Vă face următoarele propuneri:

1. Să dați cetire și raportului prezentat din partea comitetului de revisiune, după care:

Să binevoiți a aproba bilanțul anului 1902 și a da absolutor atât direcțiunii cât și comitetului de revisiune pentru afacerile anului trecut.

2. Să dispuneți, ca din profitul net de cor. 9786.31 al anului trecut, să se împartă acționarilor o dividendă de 4% în suma de cor. 8000.— ear' restul de cor. 1786.31 să se restituie fondului de rezervă, ca replătire parțială la anticiparea primită din acel fond.

Cuponul nr. 9 să se rescumpere începând din ziua următoare acestei adunări generale cu câte 8 coroane de bucată.

3. Să stabiliți prețul marcelor de prezență conform §. 57 din statute.

4. După cetirea și dezbateră proiectului prezentat de direcțiune, să încuviințați regulamentul fondului de pensuni a funcționarilor institutului.

5. Să încuviințați ștergerea §. 77 și modificarea §§-lor 17, 21, 23, 31, 33, 41, 42, 44, 47, 48, 51, 57, 64, 65, 69, 70, 72, 74, 76, 78, 78 a și 85 din statute, conform proiectului prezentat de direcțiune.

În legătură cu aceasta să dispuneți, ca după înregistrarea prin tribunal a statutelor modificate, să se convoace o adunare generală cu menirea ca să aleagă atât direcțiunea, cât și comitetul de revisiune în înțelesul statutelor modificate.

6. Să alegeți doi membri în direcțiune pe 6 ani în locul celor eșiți după ordinea vechimii.

Direcțiunea.

Onorată adunare generală!

Subscrisul comitet de revisiune, censurând din poziție în poziție bilanțul și contul profitului și perderilor ale institutului de credit și economii »Sătmăreana« de pe anul 1902, le-am aflat în deplină consonanță cu registrele institutului, purtate în exemplară ordine.

În decursul anului încă am revăzut cărțile, cât și diferitele valori ale institutului, pe cari le-am aflat reale și în consonanță cu registrele institutului. Propunem aprobarea bilanțului și a da direcțiunii și comitetului absolutoriul pe anul de gestiune 1902.

În privința împărțirii profitului curat de cor. 9786.31, ne alăturăm la propunerea direcțiunii.

Seini, în 27 Ianuarie 1903.

Comitetul de revisiune:

Romul Marchis m. p., președinte.

Dominic Rațiu m. p. Anderco Vasile m. p. Ioan Szabó m. p.

Activa Contul bilanț cu finea anului 1902. Pasiva

Table with 3 columns: Activa, Contul bilanț cu finea anului 1902, Pasiva. Rows include items like Cassa în număr, Escompt de bancă, Curare ipototecară, Credit ipototecar, etc.

Debit Contul profit și perdere cu finea anului 1902. Credit

Table with 3 columns: Debit, Contul profit și perdere cu finea anului 1902, Credit. Rows include Interese, Contribuțiune, Spese, Ștergeri, Profit curat.

Seini, la 31 Decembrie 1902.

George Achim m. p., director executiv. George Pop de Băsești m. p., președinte. Ioan Radeș m. p., prim-comptabil.

Alexandru Stan m. p. Vasiliu Achim m. p. Aurel Pelle m. p. Demetriu Clonca m. p. Dr. Ioan Tătar m. p. Dionisiu Bran m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le am aflat în deplină ordine. Seini, 27 Ianuarie 1903.

Comitetul de supraveghere:

Vasiliu Andereo m. p. Marchiș Romul m. p., preș. Dominic Rațiu m. p. Ioan Sabou m. p.

„LUCEAFĂRUL“

INSTITUT DE ECONOMII ȘI CREDIT, CA SOCIETATE PE ACȚII ÎN VÊRȘET.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de economii și credit »LUCEAFĂRUL« sunt invitați la a

VIII-a adunare generală ordinară,

pe ziua de 28 Februarie 1903 st. n. la 10 ore a. m. în localul institutului.

OBIECTELE :

- 1. Deschiderea adunării și constituirea biroului conform §. 24 din statute. 2. Constatarea membrilor prezenți. 3. Raportul direcțiunii despre anul de gestiune 1902. 4. Raportul comitetului de supraveghere. 5. Pertractarea bilanțului pro 1902 și distribuirea profitului net. 6. Sortarea unui membru din direcțiune și completarea ei. 7. Alegerea a doi membri în comitetul de supraveghere. 8. Modificarea statutelor. 9. Regularea salariului directorului executiv.

În lipsa membrilor ceruți, adunarea generală în sensul §. 26 din statute se va ține în 7 Martie 1903 st. n. la locul și timpul indicat.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați în înțelesul §. 21 din statute a-și depune acțiunile, respective plenipotențele la cassa institutului până la 28 Februarie 1903. Vêrșeț, la 21 Ianuarie 1903.

Direcțiunea.

Activa Contul bilanț pro 1902. Pasiva

Table with 3 columns: Activa, Contul bilanț pro 1902, Pasiva. Rows include Cassa în număr, Cambii de bancă, Imprumuturi ipototecare, etc.

Debit Contul profit și perderi pro 1902. Credit

Table with 3 columns: Debit, Contul profit și perderi pro 1902, Credit. Rows include Interese, Contribuțiune, Spese, Amortisare, Profit net.

Propunerea direcțiunii asupra împărțirii profitului net:

- 1. 5% după capitalul social dividendă acționarilor cor. 10000.— 2. 20% fondului de rezervă » 2043.20 3. 6% tantiema direcțiunii » 612.97 4. 3% inspecțiunii » 306.48 5. 3% tantiema directorului executiv » 306.48 6. 4% » funcționarilor » 408.64 7. 2% supra-dividendă acționarilor » 4000.— 8. Fondului de binefaceri » 368.— 9. Remunerație servitorului » 76.— 10. Supra-dotarea fondului de rezervă » 2094.46 Total cor. 20216.23

Vêrșeț, la 31 Decembrie 1902.

Ion M. Roșiu m. p., director executiv. Valeriu Cârje m. p., comptabil.

Vladimir Spătariu m. p. Ioșif Tămășiel m. p. Dr. Octavian Proșteanu m. p. Dr. Aurel Oltean m. p. Paul Corcea m. p. Avram Corcea m. p.

Antoni Popovicu m. p. David Terfaloagă m. p. Adam Barbu m. p.

Examinand socoțile și bilanțul pe anul 1902, le-am aflat în consonanță numerică cu registrele principale și auxiliare; recomandăm propunerea direcțiunii asupra împărțirii profitului net spre acceptare.

Comitetul de supraveghere:

George Nedelco m. p., președinte. Dr. Aureliu Novacu m. p. Filip Adam m. p. Toma Stanca m. p. Ioan Stoica m. p. Ioanichie Neagoe m. p. Bartolomeiu Panciovanu m. p.

Pentru tipar responsabil Ioșif Marschall.

Concurs.

La asociațiunea de consum și valorisare acum de curând înființată în Kápolnok-Monostor (com. Szolnok-Doboka) se cereă grabnic un neguțător. Reflectanții sunt rugați ca să scrie și condițiile pe lângă cari ar fi aplicați a veni. Cauție se recere 2000 cor.

Intr'o casă privată,

la o doamnă tină ră văduvă, se dă începând cu 15 Februarie vipt bun, bucătărie maghiară.

Strada Poplăcii 14.

Astma,

causată prin catarul bronchial atât de neplăcut, precum și tusa rea se pot alina grabnic și sigur prin folosirea bomboanelor Salus ale lui Dr. Lindenmayer. Se capătă în cutii à 70 cr. în farmaciile: „La vulturul negru“, Piața-mare, Palatul Bruckenthal, și I. C. Molnár, strada Cisnădiei.

Altoi de struguri

de calitate „usance“ și vițe de vile nobile, europene, cu rădăcini și lucii, cu prețuri foarte reduse. Mita cu 90—100 fl.

În deposit: altoi cu rădăcină 1,200.000 buc. altoi în vițe plantate, cu rădăcină 25 000 buc. altoi verzi lucii 400.000 buc. vițe europene de doi ani cu rădăcină 120.000 buc. vițe europene de un an cu rădăcină 600.000 buc. vițe lucii europene de soi de vin și desert 500.000 buc.

Toate aceste sunt de soi escelent de vin și desert, rasă curată și se trimit cu garanție completă. Dacă comanda nu corăspund plătesc imediat portul pentru tour și retour, precum și banii trimiși de cumpărător. În modul acesta fiecare se poate provede, pe speșele mele, cu cele de lipsă și poate așa la el să se convingă despre ceea-ce cumpără.

GARD VIU.

Résaduri „Gleditschia“ și séménțe.

Plantă de îngrădit care se desvoaltă repede și are ghimpi foarte mari. E unica plantă care ne poate da în puțină ani un gard foarte bun, impenetrabil atât de oameni și de vite, cât și de iepurii cei mai mici. Moșii mari și mici, comune muntoase, câmpii, curți, măiești, grădini, cimiterie etc. pot fi în modul acesta îngrădite odată pentru totdeauna, și gardul poate fi închis apoi cu lacăt. La fiecare comandă se alătură o instrucțiune de plantare și manipulare provăzută cu un desen. Pentru orientare mai bună se trimit liste de prețuri, frumos ilustrate, gratis și franco și fără nici o silă de a cumpăra.

Résaduri de nuci.

De doi ani; dau o recoltă imensă, pentru-ce s'au și răspândit în timpul din urmă aproape în toate economiile.

Adresa: 10 11—20

„Érmelléki Elő Szőlőoltvány-Telep.“ Nagy-Kágya u. p. Székelyhid.

Cumpărați-vă Călindar!

Cel mai bun, mai frumos și mai ieftin călindar românesc

Calindarul Poporului pe 1903

a apărut și se află de vânzare cu prețul de 40 bani (20 cr.) și porto 6 bani (3 cr.)

Se poate procura dela librăria „Tipograffiei“, societate pe acții în Sibiu, strada Poplăcii nr. 15 și la alte librării din țeară.